

Schriftlezing: Psalm 1

Tekst: idem

Ps. 92:1,2,7,8

Ps. 119:1,2

Lb. 1:1,2,3,4

Ps. 1:1,2,3

Ps. 65:1,2

Gehouden te: Baflo, 17-07-11, (9.30 u.)

Thema: In de poort van het Psalmboek leer je hoe je een gelukkig christen bent.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. Gelukkig zijn

Ieder mens wil gelukkig zijn. Zonder twijfel. Maar is iedereen ook werkelijk gelukkig? Dat is een heel andere vraag.

Er kunnen in het leven veel dingen zijn die je geluk verstoren. Geluk kan onbereikbaar ver weg lijken. Door grote nood of groot verdriet. Je kunt snakken naar een vleugje geluk.

Wanneer ben je gelukkig? Stel die vraag en je krijgt heel verschillende antwoorden. De één zegt: "Als ik veel geld heb, dan ben ik gelukkig." Een ander is het lichamelijk liefhebben van eigen man of vrouw het hoogste geluk. Weer een ander ervaart geluk in de vrije natuur op het wad. Of tijdens een heerlijke vakantie aan zee of in de bergen. Het is zo verschillend voor ons.

Wanneer ben je gelukkig? Ja, wat is geluk eigenlijk?

De dingen die ik noemde hebben ongetwijfeld met menselijk geluk te maken.

Duidelijk! Maar of zij het echte geluk zijn, is nog maar de vraag.

In elk geval moeten we de vraag onder ogen zien of God de HEER een plaats heeft in dat geluk. Is Hij de bron van jouw geluk?

Om te bepalen wanneer je echt gelukkig bent, moet je niet in de eerste plaats naar jouw menselijke ervaring kijken of jouw geluksgevoel oppoetsen. Nee, we moeten God aan het woord laten en dan gaan naar hart en bron van gelukkig leven. Dat is het woord van God, het onderwijs van de HEER zelf.

God zegt hoe een mens echt gelukkig is. "*Gelukkig de mens die...*"

De Heilige Geest laat die woorden van geluk niet alleen spreken en opschrijven. Hij laat ze ook zingen. In de psalmen, leerdichten, in lofzangen en geestelijke liederen.

Hij wil dat de gelovigen elkaar ook zingend helpen om gelukkig christen te zijn.

Een schoolvoorbeeld daarvan is Psalm 1. Je kunt deze psalm 'De poort van het Psalmboek' noemen. Hier komen we het bijbelse psalmboek binnen. Deze psalm is, samen met Psalm 2, door de Geest niet voor niets vooraan geplaatst. Het is een soort handleiding bij het lezen, zingen en leven van Gods woord.

Welke boodschap heeft deze psalm dan? Ik formuleer het zo:

In de poort van het Psalmboek leer je hoe je een gelukkig christen bent

2. Merkwaardige felicitatie

Het psalmboek begint met een welgemeende felicitatie. Door God zelf gesproken en door de gelovigen elkaar toegezongen.

*"Gelukkig de mens
die niet meegaat met wie kwaad doen,
die de weg van zondaars niet betreedt,
bij spotters niet aan tafel zit."*

Dat is een vreugdevolle uitroep. Geen wens, die we elkaar toe bidden, maar een echte felicitatie, een constatering. "Hoe gelukkig is de man die niet de raad volgt van wie zonder God leven. Wel gefeliciteerd!" God schenkt zo iemand het echte geluk. Het is voor alle gelovigen. Voor alle christenen, die trouwe bondgenoten van God zijn. Vaders, moeders en kinderen, mannen en vrouwen, ongehuwden en gehuwden. Voor allen is het geluk van het wandelen op de weg van de Heer weggelegd. De felicitatie geldt in Christus iedereen die vreugde vindt in het geloof en het liefhebben van de wet van God.

Als oorspronkelijk inderdaad de man wordt aangesproken – "Welzalig de man, die..."- dan is dat als gezinshoofd en huisvader. Met hem wordt heel zijn gezin geluk gewenst. Dat geluk wordt aan heel zo'n gezin toegesproken door de Heer.

De man trad in bijbelse tijd veel meer publiek op dan de vrouw. Hij gaat naar buiten, de poort van de stad in. Want daar gebeurt het. Daardoor loopt hij een groter risico om de raad te volgen van wie zonder God leven en om thuis te raken in de kring van zondaars en spotters. Als dat zo is, dat is dat zijn ongeluk.

Daar tegenover zegt God de Heilige Geest:

*"Gelukkig de mens
die niet meegaat met wie kwaad doen,
die de weg van zondaars niet betreedt,
bij spotters niet aan tafel zit."*

Merkwaardig! Want geluk is voor ons als je iets fijns hebt of doet. God zegt: je bent heel gelukkig als je bepaalde dingen niet doet. Als je geen aansluiting zoekt of hebt bij mensen die God vergeten. Als je geen intieme omgang zoekt met mensen die met God niet rekenen. Dat zijn mensen die het zelf maken, die zichzelf denken te redden in het leven zonder God.

Dat zijn in de tijd en de omgeving van de psalmdichter niet per se heidenen uit het buitenland. Het zijn bijna altijd leden van Gods volk. Maar mensen die in de praktijk niet met God rekenen. Ze hebben in hun leven het spoor van de zonde uitgezet en volgen dat spoor. Ze wandelen op de brede weg. Om een uitdrukking van de Heer Jezus zelf aan te halen. Ongelovigen in de praktijk dus, ondanks wellicht vrome woorden.

Wie op de weg van de goddelozen en de zondaars wandelt, laat zich niet raden door de Heer en zijn wet. Maar hij laat zich adviseren door mensen die zonder God leven. Hij luistert naar hen en gaat dan ook met hen mee.

En wie die weg betreedt, raakt er aan gewend. Want het is daar voor het oog best aantrekkelijk. De gemeenschap met de mensen die in zonde leven wordt steeds nauwer. Je raakt er steeds meer bij betrokken en je doet ook mee.

Dat zegt de derde uitdrukking: bij spotters aan tafel zitten. Meedoen met hun gesprekskring. Het zijn de grootsprekers, de hoogmoedige mensen, die grappen maken over de Heer en zijn dienst. De mensen die de spot drijven met Gods geboden.

Wie aanschuift bij de spottersgroep, bij hem of haar heeft de zonde zich in zijn leven gesetteld.

Ziet u de verstarring en de stokkende beweging: eerst wandelen, meegaan met wie kwaad doen. Dan staan op de weg van de zondaars. En tenslotte zitten in de kring van spotters. Wandelen, staan, zitten.....

De Heer zegt: "Gelukkig ben je als je daar niet bij hoort. Als je je daar niet thuis voelt. Want het is geen leven. Het is feitelijk de dood.

De Bijbel maakt duidelijk, dat je daar als gelovige christen niet thuishoort. En je moet het ook niet willen. Er is immers een wereld van verschil tussen gelovigen en ongelovigen.

Moet je dan alle contacten met ongelovigen mijden en op een eilandje gaan wonen als christenen? Nee, je kunt en je hoeft je niet uit de wereld terug te trekken. Maar midden in de wereld ben je toch anders, omdat je gelooft. Omdat je een andere Heer hebt, Jezus Christus. Omdat een andere geest in je woont: de Geest van Jezus Christus.

Heilig leven betekent andere keuzes maken. De wereld niet liefhebben. Wegdoen uit je leven wat niet past bij God en bij Christus en zijn Geest. Niet het gezelschap opzoeken van mensen, die de spot drijven met God en met Christus en die zich niets van Gods geboden aantrekken.

De mens van Psalm 1 doet dat: "... midden in de wereld bewaart hij toch afstand tot het leven van de goddelozen. Maar daardoor staat hij wel alleen: hij staat 'buiten de groep' van de goddelozen, zondaars en spotters." ¹

Buiten de groep staan vinden we niet prettig. We doen liever mee. Maar buiten deze groep staan maakt je een gelukkig mens, zegt God. En je mag anderen opzoeken die ook deze groep mensen vermijden. Andere gelovigen in de gemeente van Jezus Christus.

3. Je lust en je leven

Toch is dit niet nog niet eens de helft van wat God zegt over het 'gelukkig christen zijn'. Voor heel veel mensen is christen zijn vooral: dingen niet doen en veel dingen niet mogen. Dit mag niet en dat mag niet. Maar een halve waarheid is uiteindelijk een hele leugen. De Heer zegt:

"Gelukkig de mens, die (tegenover de kring van de spotters) vreugde vindt in de wet van de HEER en zich verdiept in zijn wet, dag en nacht." (vs. 2)

Het gaat hier om iemand die genoegene beleeft aan de wet van de Heer. Die wet is zijn lust en zijn leven.

¹ Drs. G. Kwakkel, drs. B. Vuijk, Gods liedboek voor zijn volk, Over het lezen en zingen van de psalmen, Barneveld, 1988, p.18.

Bij de wet van de Heer moet je hier niet in de eerste plaats denken aan de wet van de 10 geboden. Nog veel minder aan een serie bepalingen in een wetboek. Uitermate saai en geestdodend voor de meesten van ons.

De wet van God is heel de onderwijzing van de HEER. De thora, om een Hebreeuws woord te gebruiken. Het is Gods levende instructie voor zijn volk. Die bevat niet alleen een serie wetten en bepalingen. Maar ook Gods verhaal over de schepping van de wereld. En hoe Hij Abraham en zijn nageslacht uitkoos om zijn verbond mee aan te gaan. En hoe Hij dat volk van Abraham redt uit Egypte. En aan dat verlore volk zijn leefregels geeft voor het dienen van Hem. Gods onderwijzing bevat ook zijn evangelie, de goede boodschap van de redding.

Hoe gelukkig is nu de mens, die gaat voor die onderwijzing van de HEER. Die daar iets mee heeft. Voor wie Gods onderwijs zijn lust en zijn leven is.

Dag en nacht overpeinst hij Gods wet. Dat betekent niet, dat je dan de hele dag niets anders doet dan Bijbel lezen. Je moet gewoon je werk doen. Maar elk moment van de dag is geschikt om na te denken over Gods Woord.

Dat kan onder je werk. Het kan als je aan het sporten bent. Als je de afwas doet of een computerspelletje. Of zelfs, wanneer je in bad zit. Geen moment is ongeschikt om na te denken over wat God ons onderwijst.

De mens, die zo'n gelovig luisterende levenshouding heeft, die is gelukkig. Die krijgt de felicitaties van God de Heilige Geest zelf, van de dichter van Psalm 1 en van alle zangers van die psalm.

Gelukkig ben je, als Gods woord de koers van je leven bepaalt. Wanneer Gods onderwijs in de Bijbel je kompas is van dag tot dag.

Wie het woord van God liefheeft die komt ook graag daar waar de HEER met zijn woord woont. In zijn eigen huis, de gemeente waar de Heilige Geest zijn intrek heeft genomen.

*"Gelukkig wie door u gekozen is en u mag naderen,
hij mag wonen in uw voorhoven.
Wij genieten het goede van uw huis,
het heilige van uw tempel."*

Dat zegt een andere psalm, Psalm 65:5.

Het goede van Gods huis, dat is zijn Woord. Dat is Gods genade. Dat is Gods heil in Jezus Christus, onze Redder. Dat maakt je leven vol en zinvol. Dat zet je leven in bloei en doet het vrucht dragen. Wat een geluk!

4. Boom en vrucht

Psalm 1 vergelijkt de gelukkige christen met een boom, die verbinding heeft met de bron van levend water.

*"Hij zal zijn als een boom,
geplant aan stromend water.
Op tijd draagt hij vrucht,
zijn bladeren verdorren niet.
Alles wat hij doet komt tot bloei." (vers 3)*

Een boom straalt kracht uit. Maar belangrijk is ook de plaats waar hij staat. Of hij genoeg water en voedingsstoffen uit de bodem kan betrekken. Psalm 1 heeft het niet over een willekeurige boom die in de natuur staat te pronken. Nee, het gaat om een boom die iemand bewust geplant heeft aan stromend water. De planter heeft zijn boom aangesloten op een irrigatiekanaal dat hij zelf gegraven heeft. Zo wil hij die boom blijvend van water voorzien, ongeacht de omstandigheden. Deze vruchtboom komt nooit droog te staan. Hij stelt zijn eigenaar niet teleur. Als de tijd er is om vruchten te geven, dan zijn ze er. Het loof blijft groen door het aanwezige water. Hij kan zelfs hitte en droogte verdragen. Want zijn levensbron droogt nooit op.

"Als zo'n vruchtboom aan het water is de mens, die zijn geluk vindt in de onderwijzing van de HEER. Die mijn woorden liefheeft en ze met vreugde doet," zegt God.

Het is iemand met geestkracht. Hij heeft zijn wortels hecht uitgeslagen in de vruchtbare bodem van het evangelie. Hij laat zich voeden door de Heilige Geest en beregenen met kracht uit de hemel. Hij gelooft in God en in de Heer Jezus Christus. Hij brengt in dat geloof ook vruchten voort. Het fruit aan de frisse boom.

De apostel Paulus tekent dat fruit uit in Galaten 5:22:

"Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing."

De Geest laat vruchten rijpen door het woord. Dat is zichtbaar in je leven als christen. Gelukkig christen zijn is vruchtbaar leven. In je dagelijkse leven als christen mag je de zegen van de Heer verwachten. En Hem daar om vragen.

"Alles wat hij doet komt tot bloei," lezen en zingen we. Dat gaat over het dagelijkse werk van de gelovige Israëliet. Plannen slagen. Ondernemingen gelukken. Dat is de beschikking van de HEER. Hij geeft zijn zegen op het werk van de rechtvaardigen, van zijn kinderen.

Maar daarmee geeft de Heer geen garantiebewijs van succes en van altijd durende welvaart. Dat is er niet automatisch, omdat je bij Gods verbond hoort of in de Heer Jezus Christus gelooft. Het kan zeker wel eens tegenlopen. De vruchtboom aan het water moet soms hete stormen over zich heel laten gaan. Stormen van beproeving. Wat kunnen gelovigen het moeilijk hebben met het onrecht en de ongelijke verdeling in de wereld.

Toch maakt dat de woorden van Psalm 1 niet ongedaan. God belooft redding en zegen, voor nu en de toekomst. Dat element van Gods belofte moeten we blijven benadrukken.

Je bent niet pas gelukkig als je rijkdom en welvaart hebt. Geld maakt niet gelukkig, zegt het spreekwoord. En succes is nog geen zegen.

Gelukkig ben je als je leven echt vrucht draagt voor de Heer. Gelukkig ben je, wanneer je aangesloten blijft op de bron van levend water. Dan kun je heel wat verduren.

Gelukkig ben je als je leven vol is van levenskracht door de Geest van onze Heer Jezus Christus. Want dat bewaart je voor holheid en leegheid.

De psalm tekent ons het beeld van zo'n leeg leven in vers 4 en 5. De mensen die zich niets aan de Heer gelegen laten liggen.

*"Zo niet de wettelozen!
Zij zijn als kaf*

dat verwaait in de wind.

*Wettelozen houden niet stand waar recht heerst,
zondaars niet in de kring van de rechtvaardigen."*

Een bult kaf heeft wel een groot volume, maar geen gewicht. Je kunt er niets mee als boer. Het waait gewoon weg bij het dorsen. God kan met zulke goddeloze mensen niets beginnen. En vruchtbaar zijn ze al helemaal niet. In de storm van Gods gericht worden ze weggeblazen. Ze blijven niet bestaan.

Dat moeten we uit deze psalm ook weten. Dat staat eveneens in de poort van het psalmboek. Het is voor rechtvaardigen een troost, wanneer zij met zulke mensen te maken krijgen. Ze lijken heel wat, maar ze zijn niets voor God.

Leef dus niet als wetteloze. Die krachtige waarschuwing zit opgesloten in de tekening van de zondaars.

Laat in het geloof je leven echt vullen met de vrucht van Christus en zijn Geest. Dat is het echte leven. Dat is pas echt geluk. Want dan is het de Heer zelf die ons op zijn weg laat wandelen.

5. Kuieren met God

*"De HEER beschermt de weg van de rechtvaardigen,
de weg van de wettelozen loopt dood."*

Het laatste vers vat de inhoud van de psalm samen in een paar woorden. De Heer kent de weg van de rechtvaardigen. Dat betekent: Hij kent die weg in liefde. Hij is er met heel zijn hart bij betrokken en waakt erover met zijn macht. Als de almachtige Vader.

Het gaat dus om meer dan dat God weet hoe de weg van de rechtvaardigen er uit zal zien. Hij is er bij. Hij gaat gewoon mee. Hij neemt hen mee en wandelt met hen op. Of: zij met Hem. Kuieren met God, zo gezegd.

De rechtvaardigen zijn aan God verbonden. God sloot met hen zijn verbond van genade en liefde. Daarop beroepen ze zich steeds weer. Ze zoeken hun heil en hun geluk alleen bij Hem. Daarom heten zij rechtvaardigen. Niet omdat ze zondeloze mensen zijn. Maar mensen die het alleen zoeken bij Jezus Christus, hun Heer en Heiland.

Te feliciteren ben je als dat je leven is. Als de Heer bij jouw levensweg betrokken is in liefde en genade.

Hoe gelukkig ben je, wanneer de Heer op die manier voor jouw leven zorgt. Wanneer Hij je vergeving van zonden geeft, elke dag wanneer je Hem er om vraagt.

Het kan in je leven heel moeilijk zijn. Het kan stormen en het kan er om spannen.

Hoe gemakkelijk maakt de zonde geen dingen stuk in je leven of in de onderlinge verhoudingen. Je kunt het als gelovige benauwd krijgen als je de wetteloosheid ziet toenemen in de samenleving.

Het kan je geluk aantasten en onder spanning zetten. Hoe kun je dan een gelukkig christen zijn?

Daar zegt Psalm 2 het een en ander over. In alle moeiten van het leven – persoonlijk en in breder verband – is er één bij wie het geluk echt te vinden is. Bij de Gezalfde Koning van God: Jezus Christus op de troon van David en van God.

"Bewijs eer aan zijn zoon met een kus," zegt psalm 2. Onderwerp je aan zijn hemelse heerschappij. Hij regeert immers. Hij waakt over je weg.

Gelukkig ben je, als je Hem steeds weer opzoekt. Wanneer je je veiligheid bij Hem zoekt en vindt. "*Gelukkig wie schuilen bij hem.*" (Ps. 2:12)

Hoe gelukkig ben je als je bij Christus schuilt. Je kunt er dan tegen. Want als een frisse boom strek je dan je wortels uit naar het levende water. Naar Jezus Christus zelf en zijn blijde boodschap.

Bij Hem ben je een gelukkig christen. Zo onderwijst God zelf ons de weg van het echte geluk. Psalm 1 is een goede wegwijzer.

In de poort van het Psalmboek leer je hoe je een gelukkig christen bent.

Amen